

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

София 1092, ул. „Дякон Игнатий” № 3 , тел. 922-09-22, факс: 987-96-93

Към рег.№ 20-26-266/ 03.08 .2020 г.

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАЦИОНАЛНАТА
АГЕНЦИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО
ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ
ИНЖЕНЕР ЕМИЛИЯНА ДИМИТРОВА
София 1113, бул. Цариградско шосе 125, бл.5**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДИМИТРОВА,

Във връзка с т.10 от утвърдения (заповед № РД 09-5443/18.10.2017 г. на министъра на образованието и науката, изм. и допълнена със заповед № РД 09-3080/13.19.2019 г.) ред за разработване и поддържане на списъка на професиите за професионално образование и обучение, критерии и срокове за актуализираното му, приложено Ви изпращам предложение на Министерството на отбраната за актуализиране с включване на нови специалности в Списъка на професиите за професионално образование и обучение както следва:

1. Доказана потребност от предлаганата професионална квалификация.

Сержантския/старшинския състав е гръбнакът на всяка една съвременна армия. Формирането на подготвени и мотивирани младши командири е от особена важност за цялостната организация на войсковия живот и за подготовката на войниците. Авторитетът на сержанта/старшината се базира на компетентността и на професионализма, с който изпълняват служебните си задължения. Сержантът трябва да е способен да оценява обстановката, да предлага и намира решения, да ръководи самостоятелно своите подчинени, с което да гарантира изпълнението на поставените от старшите командири задачи. Нивото на оперативна съвместимост изисква сержанта да бъде способен да действа ефективно в тясно взаимодействие със съюзниците при операции в коалиционен формат.

Сержантът(Старшина за Военноморските сили) – командир е в основата на командването на малки военни формирования и на подготовката на войнишкия (матроския) състав.

Той работи във военните формирования от Българската армия и в други военизирани структури, свързани с националната сигурност, както и в

състава на многонационални екипи в страната и извън нея и извършва дейности в областта на командването и управлението на войскови единици до взвод (командир на група, разчет, екипаж, отделение, взвод). В своята работа той се ръководи от заповедите, разпорежданията и указанията на по-горестоящите в йерархията командири.

Логистиката е процес, включващ планиране, управление и контрол на потока от материални средства, организиране на ремонт и поддръжка на военна техника и транспортиране на личен състав в реално време. Задачата на Сержанта-логистик е да осигури необходимото оборудване, консумативи и квалифициран личен състав навременно и в заповяданите срокове и места.

Сержанта-логистик контролира изпълнението на поставените задачи свързани с доставка, ремонт или други логистичните операции важни за Въоръжените сили.

Предложените специалности за професиите Сержант (Старшина за ВМС) – командир и Сержант (Старшина за ВМС) – логистик, ще дадат възможност за синхронизиране на подготовката на сержантския състав в съответствие с националните и съюзни доктринални документи.

Със създаването на новите специалности, отпада необходимостта от професия Сержант (Старшина за ВМС) – техник.

2. Единични групи професии и/или длъжности от НКПД, 2011, които обучаваният може да заеме след придобиване на професионална квалификация по професия и/или специалността:

2.1. За специалност „Командване на мотопехотни и разузнавателни формирования“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

5414-3008 Младши инструктор, охрана

5414-3009 Старши сътрудник, охрана

5414-3012 Организатор, охрана, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

2.2. За специалност „Командване на артилерийски формирования“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

3112-3003 Техник, геодезия, фотограмметрия и картография

3115-3059 Оператор по обслужване на бойни припаси и специални пиротехнически средства, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

2.3. За специалност „Командване на инженерни формирования“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

3112-3012 Техник, транспортно строителство

75422001 Бомбаджия/ работник по взривяване

7542-2003 Пиротехник, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

2.4. За специалност „Командване на формирование за ядрена, химическа и бактериологическа защита“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

7549-2017 Работник, радиационен контрол и дезактивация

8111-2004 Дозиметрист,

както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

2.5. За специалност „Командване на свързочни формирования“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

3522-3020 Оператор телеграфически съоръжения

3522-3020 Оператор телекомуникационни съоръжения, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД

2.6. За специалностите „Радиотехнически средства и комуникационно-информационни системи“, „Морско корабоводене“, „Морски оръжия“, „Корабни енергетични уредби“:

0210-3001 Военнослужещ, сержант

3151-3002 Втори механик, кораб

3151-3001 Главен механик, кораб

3151-3009 Механик, плаващо техническо средство

3151-3003 Трети механик, кораб

3151-3004 Четвърти механик, кораб

3115-3011 Техник-механик, плаващо техническо средство

3522-3013 Оператор, радиосъоръжения (кораби)

7214-2006 Монтажник, корабни греди и рамки

7214-2004 Корпусник, корабостроене и кораборемонт

7233-2018 Монтьор, корабни двигатели

7233-2019 Монтьор, корабно оборудване

7233-2021 Монтьор, машинни инструменти, както и на длъжности от единична група 8350 Палубни моряци и сродни на тях, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

2.7. За специалност „Обща логистика“:

02103001 Военнослужещ, сержант

24216016 Специалист логистика

43212021 Началник склад

2.8. За специалност „Експлоатация и ремонт на автомобилна и бронетанкова техника“:

02103001 Военнослужещ, сержант

31153004 Техник механик

31153004 Техник механик двигатели

31153045 Техник механик експлоатация на автомобилния транспорт

2.9. За специалност „Експлоатация и ремонт на инженерна, химическа и специална техника“:

02103001 Военнослужещ, сержант

75492017 Работник, радиационен контрол и дезактивация.

31153008 Техник – механик, двигатели.

2.10. За специалност „Експлоатация и ремонт на радиотехническа, информационна и компютърна техника“:

02103001 Военнослужещ, сержант

35223011 Оператор, радиопредавателни съоръжения

35223020 Оператор телекомуникационни съоръжения

2.11. За специалност „Експлоатация и ремонт на артилерийска и оптическа техника. Работа с бойни припаси“:

02103001 Военнослужещ, сержант

31153058 Оператор по ремонт на въоръжение, военни техники и имущества

31153059 Оператор по обслужване на бойни припаси и специални пиротехнически средства

2.12. За специалност „Експлоатация и ремонт на зенитно въоръжение и радиолокационни станции“:

02103001 Военнослужещ, сержант

31153061 Оператор по обслужване на специално въоръжение и техника

31153057 Приемчик на специално въоръжение и техника

31153004 Техник – механик

31153019 Техник – механик, съобщителни и свързочни съоръжения

2.13. За специалност „Експлоатация и ремонт на авиационна и навигационна техника“:

02103001 Военнослужещ, сержант

31153008 Техник – механик двигатели

31153018 Техник – механик, самолетна техника

31153034 Техник – механик, експлоатация и ремонт на самолети

31153061 Оператор по обслужване на специално въоръжение и техника

31153004 Техник – механик

31153019 Техник – механик, съобщителни и свързочни съоръжения

3. Обучението в професионалните сержантски (старшински) колежи е изцяло фокусирано в подготовката на кадри за нуждите на Министерството на отбраната и Българската армия, поради което придобиването на

професионални компетенции е насочено към професионално направление „Военно дело и отбрана“.

4. Минималното изискване за придобито образование за приемане на военна служба на български граждани е средно образование. Всички обучаеми още при приемането им за обучение в колежа имат завършено средно образование, а някои от тях са и с висше.

5. Продължителността на обучението е в съответствие със сроковете, регламентирани в ч. 12 от ЗПОО. Военнослужещите се обучават по рамкови програми Г.

6. Част от предложените нови специалности дублират изцяло специалностите от професия Сержант (Старшина за ВМС) – техник, поради което предлагаме отпадане на професия Сержант (Старшина за ВМС) – техник от Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

6.1. Включване на нови специалности

Професионално направление от СПОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
Специфични компетентности за специалност, код „8630101“	Командване на мотопехотни и разузнавателни формирования	Самостоятелно и точно борави със стрелково оръжие и боеприпаси, при отчитане на всички рискове при работа с оръжие. Способен е да проведе и/или да участва в провеждане на занятие по огнева подготовка, съгласно програмата за подготовка, като спазва изискванията за безопасност. Способен е самостоятелно да оцени адекватно тактическа информация и да приложи ефективни тактически похвати Способен е да проведе	0210-3001 Военнослужещ, сержант 5414-3008 Младши инструктор, охрана 5414-3009 Старши сътрудник, охрана 5414-3012 Организатор, охрана, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

Професионално направление от СШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		и/или да участва в провеждане на занятие по тактическа подготовка, съгласно програмата за подготовка, като спазва изискванията за безопасност. Способен е да организира и провежда занятия свързани със специалната подготовка на разузнавателните специалисти. Способен да организира и провежда учебни сборове за повишаване методическата подготовка на подчинените си.	
Специфични компетентности за специалност, код „8630102“	Командване на артилерийски формирования	Ръководи дейностите на разчета, отделения, взвода при стрелбата по неподвижни и движещи се цели Да излага разбираемо методите на управление на огъня. Способен да участва в осигуряването на огневата поддръжка на маневрените формирования. Способен да използва командните мрежи, мрежите за управление на огъня и разузнавателните мрежи, за да предава и	0210-3001 Военнослужещ, сержант 3112-3003 Техник, геодезия, фотограмметрия и картография 3115-3059 Оператор по обслужване на бойни припаси и специални пиротехнически средства, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

Професионално направление от СШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		приема команди, с цел подпомагане управлението на огъня. Способен да определя и предава данните за стрелба.	
Специфични компетентности за специалност, код „8630103“	Командване на инженерни формирования	Способен да изпълнява задачи свързани с инженерно разузнаване, EOD и IEDD дейности. Способен да ръководи екипната работа по правилното и точно изпълнение на задачите на инженерното разузнаване. Да излага разбираемо методите на инженерното разузнаване. Способен да изпълнява инженерни задачи по устройване на дублиращи мостове и фортификационно оборудване на пунктове за управление, Изпълнение на задачи по разузнаване, транспортиране и унищожаване на невзривени бойни припаси, подвоз на материални средства за изпълнение на задачите, охрана, отбрана на района за разполагане на инженерните	0210-3001 Военнослужещ, сержант 3112-3012 Техник, транспортно строителство 7542-2003 Пиротехник, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

Професионално направление от СПШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		формирования, изпълняващи задачи.	
Специфични компетентности за специалност, код „8630104“	Командване на формирование за ядрена, химическа и бактериологическа защита	<p>Познава и провежда защитните мероприятия, при водене на бойни действия в условия на употреба или заплаха от употреба на ядрено, химическо и биологично оръжие.</p> <p>Да може самостоятелно при променящи се условия и в различна среда, да работи с поставените му задачи, както и с задачи поставени на екипа му.</p> <p>Да описва правилните варианти при запознаването на личният състав с целите и задачите на защитата от ядрено оръжие.</p> <p>Изпълнява мои поставя задачи на подчиненото му формирование по ликвидиране на последствията от използваното ядрено, химическо и биологично оръжие и от радиационни и химически опасни аварии.</p> <p>Познава и прилага в касаещия го обем Доктрината за ядрена, химическа и биологична защита</p>	<p>0210-3001 Военнослужещ, сержант 7549-2017</p> <p>Работник, радиационен контрол и дезактивация 8111-2004 Дозиметрист, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.</p>

Професионално направление от СППОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		(НП-3.8) принципи за планиране, организиране и провеждане на мероприятията за ядрена, химическа и биологична защита в операциите.	
Специфични компетентности за специалност, код „8630105“	Командване на формирования за комуникационно-информационна поддръжка	Взема тактически решения и организира бойната дейност и обучението на войскова единица Притежава компетенции за управление на малка войскова единица (група, отделение, екипаж, разчет) и за провеждане на учебни занятия и тренинги; Познава и умее да използва средства и системи за комуникация. Способност да развързва и сглобява полевите комуникационно-информационни възли на пунктове за управление.	0210-3001 Военнослужещ, сержант 3522-3019 Оператор телеграфически съоръжения 3522-3020 Оператор телекомуникационни съоръжения, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.
Специфични компетентности за специалност, код „8630107“	Радиотехнически средства и комуникационно-информационни системи	Способен е самостоятелно да извършва замери и ремонти на електрически компоненти, както и да води подготовка на подчинените си. Способен е самостоятелно да	0210-3001 Военнослужещ, сержант 3151-3002 Втори механик, кораб 3151-3001 Главен механик, кораб 3151-3009 Механик, плаващо техническо средство 3151-3003 Трети механик, кораб

Професионално направление от СШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		<p>работи и да поддържа борба за живучест на техниката, както и да води подготовка на подчинените си.</p> <p>Способен е самостоятелно да работи и да поддържа борба за живучест на ХАС, както и да води подготовка на подчинените си.</p> <p>Способен да определя избора на позиции на радиолокационните станции.</p> <p>Познава устройството на радиолокационните станции и функционалните им схеми, физическите процеси, протичащи във възлите, блоковете и системите, тяхната функционална връзка и работа с контролна и измервателна апаратура;</p> <p>Организира, управлението и начините за бойно използване на радиотехническите системи и комплекси и тяхната експлоатация в подчиненото му формиране</p> <p>Познава в касаещия го обем теоретичните основи на системите за събиране, обработка, изобразяване,</p>	<p>3151-3004 Четвърти механик, кораб</p> <p>3115-3011 Техник-механик, плаващо техническо средство</p> <p>3522-3013 Оператор, радиосъоръжения (кораби)</p> <p>7214-2006 Монтажник, корабни греди и рамки</p> <p>7214-2004 Корпусник, корабостроене и кораборемонт</p> <p>7233-2018 Монтьор, корабни двигатели</p> <p>7233-2019 Монтьор, корабно оборудване</p> <p>7233-2021 Монтьор, машинни инструменти, както и на длъжности от единична група 8350 Палубни моряци и сродни на тях както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.</p>

Професионално направление от СПШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		протоколиране и предаване на информационни потоци;	
Специфични компетентности за специалност, код „8630201“	Обща логистика	<p>Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на делови начинания като обясни ролята на всеки икономически субект, ангажиран в деловите отношения.</p> <p>Способен е да анализира икономическите принципи в контекста на дейността на дадената организация.</p> <p>Способен е самостоятелно да оцени адекватно тактическа информация и да приложи ефективни тактическа похвати</p> <p>Способен е да проведе и/или да участва в провеждане на занятие по тактическа подготовка, съгласно програмата за подготовка, като спазва изискванията за безопасност.</p> <p>Самостоятелно и точно борави със стрелково оръжие и боеприпаси, при отчитане на всички рискове при работа с оръжие</p> <p>Способен е да проведе</p>	<p>За специалност „Обща логистика“:</p> <p>02103001 Военнослужещ, сержант</p> <p>24216016 Специалист логистика</p> <p>43212021 Началник склад</p>

Професионално направление от СПШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		<p>и/или да участва в провеждане на занятие по огнева подготовка, съгласно програмата за подготовка, като спазва изискванията за безопасност.</p> <p>Способен е да оформи документално получаването, отпускането и ремонта на отбранителните продукти, снемане от отчет и изменение на качествено състояние на отбранителните продукти.</p> <p>Ефективно разпределя изпълнението на дейностите</p> <p>Подпомага и съдейства за създаване и поддържане на етична работна среда.</p> <p>Проявява отговорност при провеждането на занятия свързани с инструктаж и запознаване на меките за безопасност при продоволствено-вещевото снабдяване.</p> <p>Излага разбираемо възгледите си относно придобитият опит с работа с продоволствено-вещевото снабдяване.</p> <p>Формулира точни и правилни становища</p>	

Професионално направление от СШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		<p>при презентирането на различните машини за осигуряване с ГСМ.</p> <p>Ръководи работата в екип и обучава други в професионален план свързан с безопасното използване на машини за осигуряване с ГСМ.</p> <p>Проявява отговорност при провеждането на занятия свързани с инструктаж и запознаване на мерките за безопасност при работа с техника за осигуряване с ГСМ.</p>	-
Специфични компетентности за специалност, код „8630202“	Експлоатация и ремонт на автомобилна и бронетанкова техника	<p>Формулира точни и правилни становища при отчитането на материалните средства с помощта на компютърни програми. Ръководи дейностите извършвани от логистичните модули във формирането. Контролира отчета на дълготрайните активи и материалните запаси във формированията. Може самостоятелно при променящи се условия и в различна среда, да работи с основните поставени му задачи, както и с задачи поставени на екипа му.</p>	<p>02103001 Военнослужещ, сержант</p> <p>31153004 Техник механик</p> <p>31153004 Техник механик двигатели</p> <p>31153045 Техник механик експлоатация на автомобилния транспорт</p>

Професионално направление от СПШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКЦД, 2011
		<p>Описва правилния вариант при запознаването на личният състав с целите и задачите на материално-техническото снабдяване и военните превози.</p> <p>Описва правилните варианти при запознаването на личният състав с целите и задачите при експлоатацията на БТТ.</p>	
Специфични компетентности за специалност, код „8630203“	Експлоатация и ремонт на инженерна, химическа и специална техника	<p>Може самостоятелно при променящи се условия и в различна среда, да работи с поставените му задачи, както и с задачи поставени на екипа му.</p> <p>Описва правилните варианти при запознаването на личният състав с целите и задачите на защитата от химическо оръжие.</p> <p>Проявява отговорност при работата с елементите от подривното дело и инженерните заграждения</p> <p>Проявява отговорност при провеждането на занятия свързани с инструктаж и запознаване на меките за безопасност при</p>	<p>02103001 Военнослужещ, сержант 75492017</p> <p>Работник, радиационен контрол и дезактивация. 31153008 Техник – механик, двигатели.</p>

Професионално направление от СШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		<p>работа с взривни вещества.</p> <p>Излага разбираемо възгледите си относно придобитият опит с работа с взривни вещества.</p> <p>Описва правилния вариант при запознаването на личния състав с целите и задачите на маскировката.</p> <p>Формулира точни и правилни становища при презентирането на различните машини на инженерно въоръжение, използвайки се според нуждите за дадена вид инженерна дейност.</p> <p>Ръководи работата в екип и обучава други в професионален план свързан с безопасното използване на инженерни машини.</p> <p>Проявява отговорност при провеждането на занятия свързани с инструктаж и запознаване на мерките за безопасност при работа с инженерни машини.</p> <p>Формулира убедително становища, като използва</p>	

Професионално направление от СППОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		качествени и количествени факти и аргументи свързани с безопасното използване на инженерни машини.	
Специфични компетентности за специалност, код „8630204“	Експлоатация и ремонт на радиотехническа, информационна и компютърна техника	Може самостоятелно при променящи се условия и в различна среда, да работи с поставените му задачи, както и с задачи поставени на екипа му. Описва правилните варианти при запознаването на личният състав с целите и задачите на защитата от химическо оръжие. Осъществява измерване на ток и напрежение в комуникационните възли и комуникационните и информационните средства. Осъществява измерване на мощност, съпротивление, капацитет и индуктивност в комуникационните възли и комуникационните и информационните средства.	02103001 Военнослужещ, сержант 35223011 Оператор, радиопредавателни съоръжения 35223020 Оператор телекомуникационни съоръжения

Професионално направление от СПШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		<p>Взема решения и експлоатира и ремонтира средствата за КИП</p> <p>Притежава компетенции за работа в екип във формированията за КИП</p> <p>познава и умее да използва и ремонтира средства и системи за комуникация.</p>	
Специфични компетентности за специалност, код „8630205“	Експлоатация и ремонт на артилерийска и оптическа техника. Работа с бойни припаси	<p>Носи отговорност за правилното използване на материалната база при организация на ремонта в ремонтните формирования.</p> <p>Да може самостоятелно да изброява стъпките за подготовка на въоръжението, изпращането и получаването му от ремонт.</p> <p>Способен е да изготвя заявка за необходимите резервни части и консумативи</p> <p>Контролира състоянието на стрелковите и артилерийските системи по време на съхранението им.</p> <p>Спазва правилата за техника на безопасност, хигиена и</p>	<p>02103001 Военнослужещ, сержант</p> <p>31153058 Оператор по ремонт на въоръжение, военни техники и имущества</p> <p>31153059 Оператор по обслужване на бойни припаси и специални пиротехнически средства</p>

Професионално направление от СПШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		<p>охрана на труда, противопожарна и аварийна безопасност и опазване на околната среда при извършване на техническо обслужване и ремонт.</p> <p>Да проявява отговорност при провеждането на занятия свързани с инструктаж и запознаване на меките за безопасност при използване на различните видове въоръжение.</p> <p>Контролира състоянието на стрелковите и артилерийските системи по време на съхранението им.</p> <p>Контролира спазването на изискванията, предявявани при организиране на съхранението и техническото обслужване на оптичните, електроннооптическите и лазерните прибори.</p> <p>Определя техническото състояние на оптичните прибори, категорията и вида на необходимия ремонт.</p>	

Професионално направление от СПШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКЦД, 2011
		<p>Попълва документацията за отчета на въоръжението.</p> <p>Извършва дейности по оформяне на документи свързани с логистиката на въоръжението и снабдяване с бойните припаси.</p> <p>Може самостоятелно при променящи се условия и в различна среда, да работи с поставените му задачи, както и с задачи поставени на екипа му.</p> <p>Описва правилните варианти при запознаването на личният състав с целите и задачите на защитата от химическо оръжие.</p>	
Специфични компетентности за специалност, код „8630206“	Експлоатация и ремонт на зенитно въоръжение и радиолокационни станции	<p>Може самостоятелно при променящи се условия и в различна среда, да работи с поставените му задачи, както и с задачи поставени на екипа му.</p> <p>Описва правилните варианти при запознаването на личният състав с целите и задачите на защитата от химическо оръжие.</p> <p>Използва разнообразни начини при прикриване на зенитните</p>	<p>02103001 Военнослужещ, сержант</p> <p>31153061 Оператор по обслужване на специално въоръжение и техника</p> <p>31153057 Приемчик на специално въоръжение и техника</p> <p>31153004 Техник – механик</p> <p>31153019 Техник – механик, съобщителни и свързочни съоръжения</p>

Професионално направление от СПШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС са придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		<p>формирования в бойна обстановка.</p> <p>Извършва дейности относно разработване на бойните документи по организиране на бойните действия в зенитната батарея. Работи самостоятелно при променящи се условия, като носи отговорност както за изпълнение на персонално възложените му задачи, така и за задачи възложени за групите за които отговаря. Прави мотивирани оценки както на членовете на екипа така и на качеството на изпълнението на поставените задачи. Проявява отговорност при извършването техническите обслужвания и особености при съхранението на зенитната установка. Самостоятелно да открива и отстранява неизправности на ракетния комплекс.</p> <p>Да проявява отговорност при работата с ракетния комплекс и личния състав, който го</p>	

Професионално направление от СШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		<p>обслужва.</p> <p>Проявява отговорност при провеждането на занятия свързани с инструктаж и запознаване на меките за безопасност при експлоатация на ракетния комплекс</p> <p>Излага разбираемо възгледите си относно придобитият опит с работа с различните видове ракетни комплекси.</p> <p>Може самостоятелно при променящи се условия и в различна среда, да работи с поставените му задачи, както и с задачи поставени на екипа му.</p> <p>Описва правилните варианти при запознаването на личният състав с целите и задачите при експлоатацията на авиационната техника.</p>	
Специфични компетентности за специалност, код „8630207“	Експлоатация и ремонт на авиационна и навигационна техника	<p>Може самостоятелно при променящи се условия и в различна среда, да работи с поставените му задачи, както и с задачи поставени на екипа му.</p> <p>Описва правилните варианти при запознаването на личният състав с</p>	<p>02103001 Военнослужещ, сержант</p> <p>31153008 Техник – механик двигатели</p> <p>31153018 Техник – механик, самолетна техника</p> <p>31153034 Техник – механик, експлоатация и ремонт на самолети</p> <p>31153061 Оператор по обслужване на специално</p>

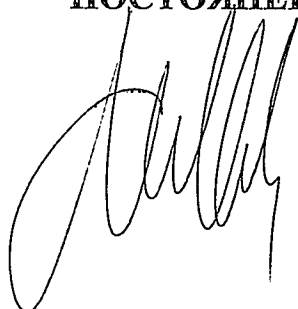
Професионално направление от СППОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		<p>целите и задачите на защитата от химическо оръжие.</p> <p>Може самостоятелно при променящи се условия и в различна среда, да работи с поставените му задачи, както и с задачи поставени на екипа му.</p> <p>Описва правилните варианти при запознаването на личният състав с целите и задачите при експлоатацията на авиационното въоръжение.</p> <p>Може самостоятелно при променящи се условия и в различна среда, да работи с поставените му задачи, както и с задачи поставени на екипа му.</p> <p>Описва правилните варианти при запознаването на личният състав с целите и задачите при експлоатацията на КИН техника.</p> <p>Описва правилните варианти при запознаването на личният състав с целите и задачите при извършване на видовете ТО.</p>	<p>въоръжение и техника</p> <p>31153004 Техник – механик</p> <p>31153019 Техник – механик, съобщителни и свързочни съоръжения</p>
Специфични компетентности за специалност, код	Морски оръжия	Организира и управлява дейността и обучението на	0210-3001 Военнослужещ, сержант 3151-3002 Втори механик,

Професионално направление от СПШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
„8630108“		<p>формированието, спазвайки стандартните оперативни процедури; Умее да взема решения за дейностите на неговото ниво, да организира и контролира дейността на подчинения му състав, да работи в трудни условия. Работи самостоятелно и провежда практическа подготовка на подчинените си. Ръководи обслужването и поддръжката на оръжейните системи на кораба и провежда практическа подготовка на подчинените си.</p>	<p>кораб 3151-3001 Главен механик, кораб 3151-3009 Механик, плаващо техническо средство 3151-3003 Трети механик, кораб 3151-3004 Четвърти механик, кораб 3115-3011 Техник-механик, плаващо техническо средство 3522-3013 Оператор, радиосъоръжения (кораби) 7214-2006 Монтажник, корабни греди и рамки 7214-2004 Корпусник, корабостроене и кораборемонт 7233-2018 Монтьор, корабни двигатели 7233-2019 Монтьор, корабно оборудване 7233-2021 Монтьор, машинни инструменти, както и на длъжности от единична група 8350 Палубни моряци и сродни на тях както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.</p>
Специфични компетентности за специалност, код „8630109“	Корабни енергетични уредби	Познава техническата експлоатация на корабните енергетични уредби, нейната организация на борда на кораба, конструкцията на основните двигатели и механизми, тяхното	<p>0210-3001 Военнослужещ, сержант 3151-3002 Втори механик, кораб 3151-3001 Главен механик, кораб 3151-3009 Механик, плаващо техническо средство 3151-3003 Трети механик,</p>

Професионално направление от СПШОО 863 „Военно дело и отбрана“			
Професионални компетентности от ДОС за придобиване на квалификация по конкретната специалност, утвърден с Наредба № на МОН	Предложение за наименование на новата специалност	Предложение за нови професионални компетентности	Съответстващи длъжности и/или единични групи от НКПД, 2011
		<p>поддържане в изправност, причините за възникване на повреди в тях и методите за предотвратяването и отстраняването им. Познава и спазва техническата експлоатация на спомагателните системи към корабните енергетични уредби, както и на спомагателните уредби за производство на топлина, електрическа енергия и прясна вода. Взема решения по контрола на корабни енергетични уредби /КЕУ/ и провежда практическа подготовка на подчинените си. Ръководи и организира експлоатацията, поддръжката и ремонта на поверените му корабните механизми и общокорабните системи и провежда практическа подготовка на подчинените си. Ръководи поддръжката, обслужването и ремонта на електросистемите на кораба.</p>	<p>кораб 3151-3004 Четвърти механик, кораб 3115-3011 Техник-механик, плаващо техническо средство 3522-3013 Оператор, радиосъоръжения (кораби) 7214-2006 Монтажник, корабни греди и рамки 7214-2004 Корпусник, корабостроене и кораборемонт 7233-2018 Монтьор, корабни двигатели 7233-2019 Монтьор, корабно оборудване 7233-2021 Монтьор, машинни инструменти, както и на длъжности от единична група 8350 Палубни моряци и сродни на тях както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.</p>

Създадена е работна група от специалисти от Министерството на отбраната със задача разработване на ДОС за професиите Сержант (Старшина за ВМС) – командир и Сержант (Старшина за ВМС) – логистик.

ПОСТОЯНЕН СЕКРЕТАР НА ОТБРАНАТА

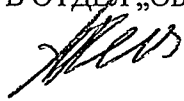
A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and strokes, positioned to the left of the printed name.

АНТОН ЛАСТАРДЖИЕВ

ИЗГОТВИЛ:

ГЛАВЕН ЕКСПЕРТ В ОТДЕЛ „ОБРАЗОВАНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ“

ПОДПОЛКОВНИК

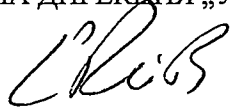

ТЕОДОРА ЧАЛЪКОВА

30.07.2020 г.

СЪГЛАСУВАЛ:

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ОТБРАНАТА“

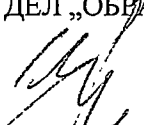

ЛЮДМИЛ МИХАЙЛОВ

30.07.2020 Г.

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ „ОБРАЗОВАНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ“

ПОЛКОВНИК

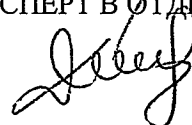

МИЛЕН ИЛИЕВ

30.07.2020 г.

ДЪРЖАВЕН ЕКСПЕРТ В ОТДЕЛ „ОБРАЗОВАНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ“

ПОЛКОВНИК

ДИМАН ДИМАНОВ

30.07.2020 г.

Отпечатано в 1 (един) екз. – за дирекция „Административно и информационно обслужване“,
Електронно копие по АИС „Документооборот“:

1. за дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната“;
2. за Национална агенция за професионално образование и обучение – София.

✓